

Relații științifice internaționale

Noi forme și dimensiuni ale cooperării tehnico-științifice

Realizarea prevederilor Codului cu privire la știință și inovare, cât și reformele ce au avut loc în sfera cercetării și inovării din RM au determinat sporirea vizibilității AȘM pe plan internațional. În cadrul Conferinței Academiiilor de Științe din Estul și Sud-estul Europei cu genericul “Global Science and National Policies: the Role of Academies”, organizată cu susținerea UNESCO și ICSU (International Council for Science) ” în incinta AȘM, la 4-5 mai 2007, a fost recunoscut unicatul modelului autohton de gestionare a științei, în același timp fiind recomandată utilizarea acestuia în statele cu particularități similare Republicii Moldova. E de menționat că la lucrările Conferinței au participat 50 de savanți din 23 de state și reprezentanți ai Organizațiilor științifice Internaționale.

Identificarea și implementarea cu succes de către comunitatea științifică a standartelor europene și internaționale în domeniu, recomandărilor și rezoluțiilor Organizațiilor Internaționale de profil, explorarea posibilităților de participare la programele internaționale de granturi, sporirea mobilității cercetătorilor, creșterea numărului publicațiilor în revistele cu impact (în 2007 Republica Moldova a fost menționată de 2 ori printre țările cu cel mai mare gradient al creșterii numărului de citări la articolele științifice), includerea în sfera cercetărilor științifice autohtone a problemelor regionale și globale, conștientizarea de către societate a rolului cunoașterii în calitate de forță motrice a dezvoltării - sînt elemente ce au determinat dinamica relațiilor științifice internaționale în anul de referință.

Relațiile științifice internaționale ale AȘM au căpătat noi dimensiuni prin prisma vectorului european al țării noastre, menținînd și dezvoltînd totodată și legăturile tradiționale ale comunității științifice, bazate pe principiul universalismului și caracterului transnațional al cercetărilor. În 2007 obiective ale activității externe au fost:

- integrarea în spațiul european de cercetare;
- stabilirea și dezvoltarea relațiilor cu instituții similare din străinătate (au fost semnate Acorduri de colaborare cu Academiiile de Științe din Azerbaidjan, Austria, China și Turcia, Fondul de cercetări fundamentale din Belarus, două protocoale adiționale cu Fondul de Cercetări Fundamentale din Federația Rusă);
- facilitarea accesului la infrastructuri performante de cercetare din străinătate;
- participarea în proiecte și programe internaționale de granturi;
- reprezentarea comunității științifice din RM în cadrul organismelor internaționale de profil;
- creșterea vizibilității realizărilor științifice autohtone pe plan internațional etc.;
- preluarea practicilor de succes în domeniul cercetării-dezvoltării.

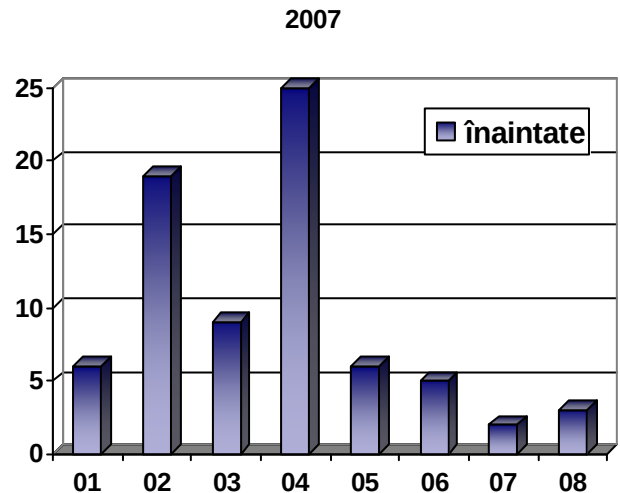
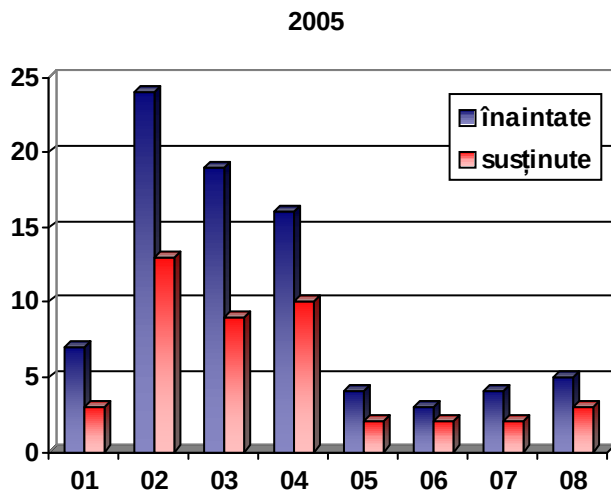
Pe lângă relațiile directe cu instituții similare de peste hotare, AȘM a participat în 2007 la activitatea comisiilor interguvernamentale care aveau pe agenda discuțiilor cooperarea tehnico-științifică. În perioada 10-11 octombrie 2007, la Minsk a avut loc cea de-a doua ședință a comisiei mixte moldo-beloruse pentru cooperare tehnico-științifică. Comisia a determinat direcțiile prioritare de colaborare între organizațiile științifice din Moldova și Belarus: tehnologii de producere și prelucrare a produselor agricole, biotehnologii, medicină și farmacologie, ecologie și protecția mediului ambiant, nanotehnologii și nanomateriale. A fost aprobat Planul de acțiuni moldo-belarus de colaborare în sfera științei și tehnologiilor pentru anii 2008-2009, care prevede un șir de proiecte comune de cercetare și măsuri cu caracter tehnico-științific (conferințe, seminare). Pe lângă cooperarea tradițională cu Academiiile de Științe din state precum România, Rusia, Ucraina, Belarus, Bulgaria, Polonia etc, au fost dezvoltate relațiile cu comunități științifice din țări cu un înalt potențial de cooperare, precum China, Turcia, Austria, Țările Baltice. La 28 – 30 noiembrie o delegație în frunte cu Președintele A.Ș.M., academicianul Gheorghe DUCA, a efectuat o vizită la Academia de Științe a Republicii Populare Chineze avînd drept scop semnarea Acordului de colaborare bilaterală dintre cele două Academii, precum și stabilirea și dezvoltarea contactelor cu comunitatea științifică din China.

În paralel cu aceste acțiuni, Direcția Integrare Europeană și Cooperare Internațională a întreprins un șir de măsuri menite să promoveze imaginea AȘM peste hotare, lansînd un proces de comunicare cu societatea civilă atît în exterior, cît și în interior. În această ordine de idei se înscriu lansarea paginii web: **www.international.asm.md**, diseminarea în adresa partenerilor de peste hotare a propunerilor de colaborare ale institutelor AȘM, dezvoltarea unei cooperări eficiente cu reprezentanții corpului diplomatic, identificarea și stabilirea unui dialog cu potențialele organizații internaționale finanțatoare etc.

Participarea la Programele de granturi și proiecte internaționale

Participarea comunității științifice la concursurile și programele de granturi internaționale este considerat a fi un mecanism care promovează excelența, competiția și motivația. Utilizarea cu succes a instrumentului de cofinanțare a determinat sporirea oportunităților de participare pentru cercetători, permițând totodată AȘM să acționeze de pe poziții de co-organizator (și nu doar de beneficiar) fapt ce oferă posibilitatea canalizării resurselor financiare comune spre soluționarea problemelor pregnante pentru dezvoltarea țării.

În iunie 2007, în urma semnării unui acord adițional în acest sens, AȘM a lansat împreună cu Fondul de Cercetări Fundamentale din Rusia, pentru a doua oară, concursul comun de proiecte de cercetare. E de menționat că în rezultatul unui concurs similar ce a avut loc 2005, din 82 propuneri de proiecte înaintate au fost finanțate 44 proiecte în sumă de 4 mln lei, acestea fiind preconizate pentru perioada 2006-2007. Astfel că, pînă la finalizarea procedurii de depunere, au fost înaintate **78 cereri de proiecte**, (perioada de desfășurare 2008-2009):

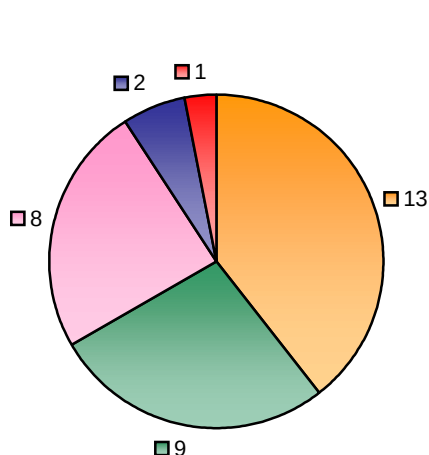

- (01) matematică, mecanică și informatică;
- (02) fizică și astronomie;
- (03) chimie;
- (04) biologie și medicină;

- (05) științe terestre ;
- (06) științe socio-umane;
- (07) tehnologii informaționale și sisteme de calcul;
- (08) baze fundamentale ale științei ingineriești.

Colaborare cu instituțiile științifice din Belarus au căpătat o nouă valență prin lansarea concursului comun de proiecte pentru anii 2008-2010, de către Academia de Științe a Moldovei în comun cu Fondul de Cercetări Fundamentale din Belarus (FCFB), în cadrul Acordului de colaborare din 03.05.2007. În total au fost depuse **33 cereri de proiecte**. Procedura de examinare a cererilor se efectuează independent de către fiecare Parte, în conformitate cu normele și regulile stabilite. În rezultatul expertizei vor fi selectate proiectele care vor fi finanțate.

Cereri de proiecte pentru concursul ASM și FCFB

- biotehnologiile agricole, fertilitatea solului și siguranța alimentară-13;
- nanotehnologiile, ingineria industrială, noi substanțe și materiale-9;
- utilizarea resurselor umane, materiale și informaționale în scopul dezvoltării stabile - 8;
- biomedicina, farmaceutica, susținerea și fortificarea sănătății - 2;
- sporirea eficacității și asigurarea securității complexului energetic-1.

În 2007 a continuat derularea proiectelor comune finanțate de AȘM împreună cu INTAS pentru anii 2006-2008 (12 proiecte de cercetare în sumă de 1 milion de Euro și 8 proiecte pentru tineri în sumă de 112240 Euro).

Programele de granturi oferite de Asociația MRDA, de comun acord cu Fundația CRDF din SUA cuprind întreaga gamă de activități - finanțarea mobilității cercetătorilor, procurarea echipamentului științific, susținerea tinerilor cercetători etc. Printre acțiunile realizate în 2007, putem menționa următoarele activități:

1. Programul de granturi pentru deplasări destinat tinerilor (*MTFP*) - a oferit posibilitate pentru 11 tineri cercetători din Moldova de a efectua cercetări și de a iniția noi relații de colaborare cu oameni de știință din SUA. La întoarcere în Moldova tinerii au aplicat la un nou program de granturi pentru continuarea colaborării cu noii parteneri din SUA. În cadrul programului Follow-on au fost acordate 10 granturi în sumă de 5000 dolari fiecare
2. Programul pentru dezvoltarea sistemului informațional interbibliotecar în cadrul AȘM - Centrul pentru Resurse și Rețele Informaționale (CRRI) și Biblioteca Științifică a AȘM au fost dotate cu echipament în sumă de 200 mii dolari, inclusiv servere, 30 calculatoare, și alte materiale.
3. Au fost acordate 23 granturi pentru susținerea deplasărilor la conferințe științifice internaționale în SUA și țările Uniunii Europene în cadrul Programelor de granturi pentru deplasări (ETGP și PRDS).
4. În cadrul Programului de granturi pentru procurarea echipamentului științific (MERL-I) a fost procurat echipamentul științific pentru laboratorul de biologie moleculară al Universității de Stat din Moldova și pentru Universitatea Tehnică a Moldovei.
5. În cadrul grantului pentru Dezvoltarea centrelor de cercetare și educație-2006-2008 (CERIM) acordat Universității de Stat din Moldova pentru crearea Centrului de Educație și Cercetare în Matematică și Informatică (CECMI) au fost organizate cursuri pentru studenți, doctoranzi, tineri cercetători în domeniu. Totodată, CECMI a anunțat concursuri pentru tineri cercetători, doctoranzi, masteranzi și studenți în domeniu matematicii și informaticii.
6. Asociația MRDA și Fundația CRDF au organizat un training pentru perfecționarea limbii engleze a tinerilor ce activează în cadrul proiectelor RESC (Centrul regional de sprijin al cercetărilor experimentale) din Moldova și CSI. La training au participat 50 cercetători din 10 țări ale CSI.
7. Programul de granturi pentru susținerea tinerilor cercetători - Concursul pe programul de granturi pentru susținerea tinerilor cercetători a fost anunțat de către Asociația MRDA în comun cu Academia de Științe a Moldovei și Fundația CRDF. În cadrul programului sunt alocate fonduri pentru proiecte de cercetare în domeniile științelor fundamentale și aplicative realizate de tineri în vîrstă de pînă la 35 ani. Costul unui proiect este de 7500 dolari SUA, din care 1/3 sînt alocate din partea AȘM și 2/3 - din partea MRDA.
8. Programul de granturi pentru procurarea echipamentului științific - Concursul pe programul de granturi pentru procurarea echipamentului științific MERL II a fost anunțat de către Asociația MRDA în comun cu AȘM și Fundația CRDF. În cadrul programului au fost acordate patru granturi a cîte 90 000 dolari SUA fiecare.

De asemenea MRDA a organizat (împreună cu AȘM, AGEPI și AITT) în cadrul Programului pentru dezvoltarea antreprenoriatului în sectorul tehnico-științific: *"Science & Technology Entrepreneurship Program"* (STEP) ședințele de lucru ale Clubului Național Parteneriat „Știință și Business” cu genericul „Tehnologii de producere a surselor energetice din biomasă”(a V-a) și „Produse farmaceutice și medicamente, obținute din materie primă autohtonă” (a VI-a). Este de menționat și suportul considerabil acordat de MRDA în procesul organizării Conferinței Academiilor de Științe din Estul și Sud - Estul Europei organizată în mai 2007 la Chișinău.

La 31 mai 2007 la Chișinău s-a desfășurat ședința Consiliului de Administrare al Centrul Științifico-Tehnologic din Ucraina (STCU), a XXIV-a la număr, în cadrul căreia a fost analizată activitatea centrului, au fost trasate sarcinile de perspectivă și aprobate noi proiecte de finanțare. La această ședință Consiliul de Administrare al STCU a aprobat pentru finanțare încă trei proiecte cu participarea cercetătorilor din Republica Moldova în valoare de 336 326,0 Euro, inclusiv un proiect mixt RM – Ucraina în sumă 199 867,0 USD. Cu aceeași ocazie a fost organizat un eveniment de excepție cu genericul „Centrul Științifico-Tehnologic din Ucraina deschide ușile pentru știința din Republica Moldova”. Timp de două zile și-a desfășurat lucrările un Workshop și o Expoziție a celor mai valoroase realizări ale oamenilor de știință din Republica Moldova și Ucraina, la care au participat cercetători, studenți, reprezentanți ai businessului mic și mijlociu cointeresați în preluarea rezultatelor științifice. Scopul propus a fost extinderea posibilităților de obținere a finanțării din partea STCU, preluarea experienței internaționale în promovarea proiectelor.

Cercetătorii din Republica Moldova și Ucraina și-au prezentat realizările științifice, s-au referit la modalitățile de soluționare a problemelor în procesul de comercializare a rezultatelor cercetării, de găsire a partenerilor pentru colaborare și implementare.

Luând în considerare faptul, că la ședința din noiembrie 2006 au fost acceptate pentru finanțare primele 2 proiecte, în derulare de la 1 și 15 martie 2007 și un proiect la ședința din noiembrie 2007, la moment cercetătorii din Republica Moldova realizează 6 proiecte, susținute financiar de către Centrul Științifico-Tehnologic din Ucraina, în sumă de 794 589 Euro.

În prezent se efectuează cercetări științifice în cadrul celor 9 proiecte de cercetare obținute la concursul anunțat anual de către Federația Mondială a Savanților (Elveția).

Cadrul multilateral de cooperare

Pe dimensiunea multilaterală s-a înregistrat o activizare a participării la lucrările Organizațiilor Internaționale, precum Organizația Cooperării Economice la Marea Neagră (ședințele Grupului de lucru în domeniul științei și tehnologiilor, Reuniunea miniștrilor responsabili pentru știință, Consiliul Președinților Academiiilor de Științe), Consiliul Internațional pentru Știință, Agenția pentru Energie Atomică, Asociația Internațională a Academiiilor de Științe, Asociația Academiiilor de Științe din Europa, Rețeaua din Europa Centrală și de Est a Academiiilor de Științe, Comitetul științific NATO etc.

Promovarea cercetărilor în domeniul studierii proprietăților fundamentale ale materiei se datorează în mare măsură colaborării fructuoase între AȘM și Institutul Unificat de Cercetări Nucleare din Dubna, Rusia. La 20 septembrie 2007 acad. Alexei Sissakian, directorul Institutului sus-menționat a participat în calitate de oaspete de onoare al Simpozionului internațional „NANO – 2007”, prezentând raportul „Nanotehnologii în zona economică liberă de la Dubna”. Academicianul Sissachian a menționat interesul sporit pentru consolidarea raporturilor de colaborare cu Moldova și implementarea a mai multe proiecte de interes comun. Astfel a fost remarcat faptul că în cadrul cooperării cu Academia de Științe din Moldova se preconizează lansarea unui program de cercetări comun. De asemenea din numele institutului a fost lansată inițiativa de organizare a unor cursuri de instruire și cercetare în Dubna pentru tinerii cercetători moldoveni, cu finanțare deplină din partea gazdei, s-a decis sporirea numărului stagierilor savanților noștri la Institutul Unificat din Dubna.

În 2007 a sporit participarea AȘM la activitățile de cooperare în domeniul cercetării și inovării care au avut loc sub egida Organizației Cooperării Economice la Marea Neagră. În perioada 4 – 6 octombrie 2007, Președintele AȘM, academicianul Gheorghe DUCA a participat la Ședința Consiliului Președinților Academiiilor de Științe (CoPNAS) ale statelor membre ale OCEMN organizată în comun cu Centrul Internațional de Studii la Marea Neagră (ICBSS) ce a avut loc la Ankara, Turcia. La 30 – 31 octombrie vicepreședintele A.Ș.M., membru corespondent Ion TIGHINEANU a participat la Reuniunea Grupului de Lucru în domeniul Științei și Tehnologiilor al OCEMN și la Reuniunea Miniștrilor Științei și Tehnologiilor, care și-a desfășurat lucrările la Istanbul. Această intensificare a relațiilor a fost posibilă datorită participării consecutive a dnei academician Tatiana Constantinov la activitatea Consiliului de directori ai Centrului Internațional de Studii la Marea Neagră.

Colaborarea în cadrul Organizației pentru Democrație și Dezvoltare Economică (GUAM) a fost marcată în 2007 prin participarea, la 18-19 iunie 2007, a Prim-vicepreședintelui A.Ș.M., academicianul Teodor FURDUI la Reuniunea Grupului de Lucru a Șefilor de Stat și de Guvern din cadrul statelor membre GUAM, care s-a desfășurat la Baku, Azerbaidjan. Academicianul Teodor Furdui a prezentat un raport în cadrul Grupului sectorial de lucru în domeniul științei, învățămîntului și sănătății. De asemenea reprezentanții AȘM au participat în perioada 15-18 noiembrie 2007 la lucrările Summit-ului tinerilor din statele membre GUAM, care a avut loc la Chișinău cu genericul „Problemele educației, științei și angajării tinerilor în statele membre GUAM”.

În perioada 31 mai – 2 iunie 2007 Președintele A.Ș.M., dl academician Gheorghe Duca, a participat la Reuniunea Rețelei Academiiilor de Științe din Europa Centrală și de Est (*CEENet*), care s-a desfășurat la Budva, Republica Muntenegru. În perioada 4-7 octombrie 2007, domnul membru corespondent Ion TIGHINEANU, vicepreședinte al A.Ș.M. și dl Sergiu PORCESCU, șef al DIECI au participat la cea de-a 9-a Reuniune *CEENet*, care s-a desfășurat în incinta Universității Babeș – Bolyai din Cluj Napoca, România. Importanța acestor reuniuni rezidă din faptul că tema discuțiilor a fost interacțiunea statelor din zonă cu spațiul european de cercetare. Interesul AȘM în vederea participării la lucrările organizației sus-menționate este determinat și de faptul că toate celelalte organizații-participante sînt din state-membre sau cu statut de

asociat la UE. Acceptarea AȘM în acest format este prin sine o realizare, fapt ce va condiționa (însoțit fiind și de alte eforturi consecvente) integrarea graduală în spațiul european de cercetare.

Academia de Științe a Moldovei reprezintă Republica Moldova în cadrul Comitetului Științific NATO pentru Pace și Securitate, format recent prin fuziunea Comitetului Științific NATO și Comitetului privind Sfidările Societății Moderne. Principalele domenii pe care se axează activitatea comitetului nou format sînt: (1) rețelele computerizate care contribuie la aprofundarea cooperării dintre țările Partenere; (2) cooptarea tinerilor cercetători; (3) gestionarea proiectelor prioritare în țările Partenere și cele ale Dialogului Mediteranean; (4) dezvoltarea și menținerea rețelilor de experți în domeniile cheie; (5) coordonarea proiectelor și activităților național-finanțate, prin implicarea experților guvernamentali și non-guvernamentali în contextul Programului SPS.

La 22 martie 2007 Președintele AȘM, academicianul Gheorghe Duca a participat la prima reuniune a Comitetului Științific pentru Pace și Securitate (SPS) la Cartierul general NATO de la Bruxelles, Belgia. În cadrul acestei întruniri președintele AȘM a trecut în revistă proiectele prioritare prevăzute de Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova – NATO (IPAP). În cadrul vizitei au avut loc o serie de întrevederi cu factori de conducere și persoane oficiale NATO, care au relatat în detalii despre domeniile lor de responsabilitate. În mod special, discuțiile s-au axat pe chestiunile ce țin nemijlocit de implementarea IPAP. De asemenea, în perioada 24–25 aprilie 2007 Președintele A.Ș.M. a participat la conferința cu genericul „Influența poluanților persistenți asupra mediului înconjurător”, care și-a desfășurat lucrările la Istanbul, Turcia, fiind organizată de NATO unde au avut loc dezbateri referitor la implementarea unor proiecte legate de neutralizarea POPs-urilor. La acest eveniment academicianul Gheorghe DUCĂ a participat cu un raport intitulat „Situția actuală în Republica Moldova cu privire la poluanții organici persistenți”.

Relațiile de colaborare dintre AȘM și NATO pot fi evaluate prin intermediul realizării activităților prevăzute de Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova – NATO, fiind marcate în 2007 prin organizarea zilelor de informare, participarea la ședințele Comisiei Naționale pentru implementarea IPAP-ului, vizita dnei Stefanie Babst, Adjunctul Asistentului Secretarului General al NATO pentru Diplomatie Publică la AȘM.

În 2007 A.Ș.M. i-a fost acordat pentru următorii 4 ani titlul de membru corespondent al Uniunii Internaționale a Academiei (organizație creată în 1919). În perioada 1 – 6 iunie 2007, doamna doctor habilitat Mariana ȘLAPAC, vicepreședinte al A.Ș.M. a fost invitată de către Academia de Științe a Norvegiei pentru a participa la cea de-a 81-a Asamblée Generală a Uniunii Internaționale a Academiei, care și-a desfășurat lucrările la Oslo (Det Norske Videnskaps-Akademi). La Asamblée a fost votată unanim intrarea Academiei de Științe a Moldovei în Uniunea Internațională a Academiei în calitate de membru-corespondent.

Participarea la activitatea ALLEA (ALL European Academies) a constat în participarea la discuții pe marginea subiectelor de interes pan european precum: crearea spațiului european de cercetare, integritatea academică, codul etic al cercetătorului, societatea bazată pe cunoaștere etc. La 17 – 20 octombrie 2007, doamna academician Tatiana CONSTANTINOV, director al Institutului de Ecologie și Geografie a A.Ș.M., a participat la Reuniunea ALLEA, care și-a desfășurat lucrările la Amsterdam, Olanda, scopul principal căreia fiind structurizarea cooperării dintre Academii de științe din Europa pentru a asigura eficacitatea înaltă a procesului de cercetare și dezvoltare tehnologică. În perioada 21 - 23 noiembrie 2007, a avut loc Reuniunea ALLEA de la Paris. Secretarul științific general al A.Ș.M. Academicianul Boris GAINA a prezentat cu această ocazie raportul științific „Reforma sferei Științei în Republica Moldova”. La această reuniune au fost discutate printre altele și căile de intensificare a colaborării bilaterale dintre A.Ș.M. și Academii de științe din Polonia, Rusia, Franța, Georgia, Lituania, Spania, precum și posibilitatea participării savanților din Republica Moldova la diverse proiecte europene și internaționale.

De asemenea, în perioada de referință a fost aprobată participarea la trei acțiuni COST (P14, 539 și 725) în domeniul nanotehnologiilor și la Platforma de implementări climatologice (Institutul de Fizică Aplicată, Universitatea Tehnică și Institutul de Ecologie și Geografie a AȘM). La moment se află în proces de examinare mai multe propuneri de participare la acțiunile COST din partea comunității științifice din Republica Moldova.

Integrarea în spațiul european de cercetare

Procesul de integrare în spațiul european de cercetare, cât și gradul de pregătire a comunității științifice din RM în acest sens sînt direct proporționale cu evoluțiile înregistrate pe plan intern. Pe parcursul anului 2007, documentul de referință în acest sens a fost Capitolul 2.7 Contacte inter-umane „Cercetare,

Dezvoltare și Inovare” din cadrul Planului de Acțiuni RM-UE. Succesul realizării măsurilor menționate la acest capitol a depins de eforturile întregii comunități științifice depuse pe domeniile proprii de responsabilitate.

Rezultatul imediat al relațiilor de colaborare cu UE se exprimă prin participarea comunității științifice din Republica Moldova la Programele Cadru (PC) în domeniul cercetării. De exemplu, în cadrul PC6 au fost înaintate 65 de propuneri de proiecte, din care au fost acceptate 19.

În scopul de a facilita cooperarea și participarea potențialelor organizații/unități, grupe relevante de parteneri din Republica Moldova la viitoarele concursuri ale PC7 cu propuneri pe priorități tematice au fost organizate zilele de informare, seminare și activități de cunoaștere, atât în Republica Moldova cât și în alte țări.

Promovarea participării comunității științifice din Republica Moldova la PC7 pe parcursul anului 2007 a fost efectuată prin organizarea seminarelor internaționale tematice (30.03.07) și de instruire în sala de calculatoare a Bibliotecii Științifice Centrale „Andrei Lupan” (4-5.10.07, 24.10.07 și 13.12.07), la care au participat în total cca 450 cercetători, profesori universitari, reprezentanți ai instituțiilor de ramură și întreprinderi. Aceste manifestări științifice au fost organizate în cadrul proiectelor susținute financiar de Comisia Europeană.

De exemplu, Academia de Științe a Moldovei în calitate de partener în cadrul proiectului NIS-NEST (“Opening up the New and Emerging Science and Technology in NIS countries”) a invitat experți din Grecia și Franța, care au expus condițiile de participare și modalitatea de căutare a partenerilor pentru scrierea proiectelor în toate domeniile de cercetare inovativă, inter- și multidisciplinare.

În cooperare cu experții din Estonia și Polonia, Academia de Științe a Moldovei realizează în comun cu alți parteneri din Rusia, Belarus și Ucraina proiectul ERANIS cu titlul „Strengthening co-operation between European Research Area and NIS” („Consolidarea cooperării între Spațiul European de Cercetare și Noile State Independente”), care face parte din acțiunile specifice de suport, finanțate de Comisia Europeană în Programul Cadru 6 al UE în sfera cercetării și dezvoltării tehnologice. Obiectivul acestui proiect este axat pe identificarea potențialilor participanți activi pentru scrierea propunerilor de proiecte PC7 din țările menționate în anumite domenii în dependență de potențialul științific existent în aceste țări.

Participarea Republicii Moldova la proiectul IDEAL-IST FP7 cu titlul: „Support for participants in ICT Priority by network for IST under the transition to the 7th Framework Programme” (2006-2008) a facilitat procesul de căutare a partenerilor în cele 54 de țări partenere la scrierea propunerilor de proiecte comune PC7 în domeniul tehnologiilor informaționale.

Totodată au fost organizate zile de informare cu privire la prezentarea proiectelor PC7 la A.Ș.M și Universitățile din R. Moldova.

Alinierea indicilor de evaluare a rezultatelor științifice în domeniul științei și inovării în RM la indicii de estimare europeni se realizează în cadrul unui proiect special susținut de UNESCO.

În cadrul reuniunii Comitetului de cooperare RM-UE desfășurată zilele acestea la Chișinău, reprezentanții UE au propus posibilitatea de a semna un protocol adițional la Acordul de Parteneriat și Cooperare (în vigoare din 1998) ce ar stipula bazele legale pentru cooperarea științifică între RM și UE, cât și accesul la Programul privind Competitivitatea și Inovarea.

Mobilitatea cercetătorilor

Asigurarea mobilității cercetătorilor, facilitarea acestui proces, lărgirea ariei geografice a deplasărilor în interes de serviciu, este o constantă a activității AȘM în general și a DIECI în special. Semnarea Acordului de facilitare a regimului de vize între RM și UE și includerea cercetătorilor științifici în categoriile care vor obține vize în spațiul Schengen în mod privilegiat va contribui și mai mult la sporirea mobilității.

Imaginea Academiei de Științe a Moldovei este promovată elocvent și foarte consecvent la scară internațională prin intermediul schimbului echivalent de cercetători și savanți. Participarea la stagiile de cercetare, manifestările științifice, precum și la diverse evenimente științifice internaționale deschid noi orizonturi și oportunități atât pentru comunitatea științifică din Moldova, cât și pentru cercetătorii și savanții din afară.

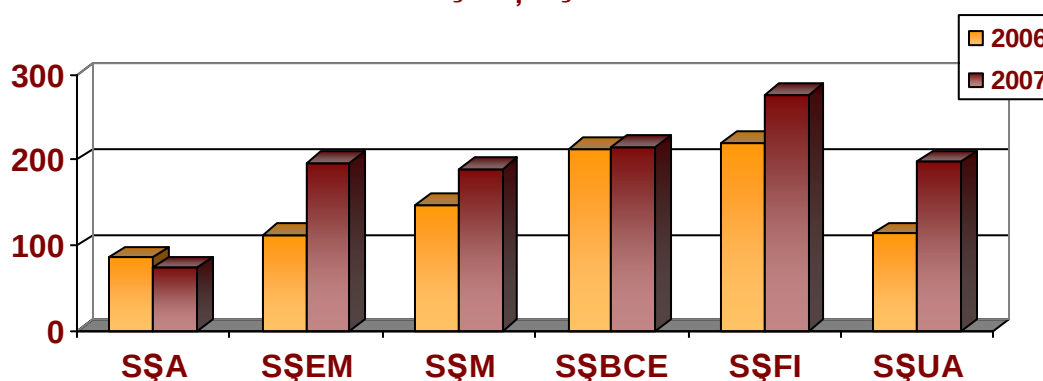
În această ordine de idei, trebuie de reliefat faptul că în anul 2007 cel mai valorificat a fost schimbul echivalent cu Academia Română. Astfel, până la data de 31 decembrie 2007 din partea Academiei Române au fost delegați 18 cercetători științifici, iar din partea A.Ș.M. au fost delegați 22 cercetători științifici pentru stagii de cercetare cu durata de la 5 până la 14 zile. Cercetătorii științifici din Republica Moldova au avut posibilitatea nu numai de a efectua vizite de informare și stagii de documentare la Institutele Academiei

Române pentru coordonarea cercetărilor științifice comune de perspectivă, dar și pentru a acumula surse bibliografice necesare definitivării diverselor monografii, teze de doctorat și lucrări științifice de amploare.

Colaboratorii științifici din cadrul instituțiilor A.Ș.M., din contul schimbului echivalent, au realizat vizite de cercetare și documentare și la alte academii, precum Academia de Științe a Ungariei, Academia de Științe a Rusiei, Academia de Științe din Muntenegru. La rândul său, A.Ș.M. a primit în vizită cercetători și savanți delegați de la Academia Română, Academia de Științe a Poloniei și Academia de Științe a Ungariei. În cadrul schimbului echivalent, vicepreședintele Academiei Române, academicianul Dan BERINDEI a efectuat două vizite la Academia de Științe a Moldovei, pentru a participa, în perioada 23 - 26 februarie 2007, la întrunirea internațională cu tematica "Familia Cantemir", și la simpozionul internațional intitulat "Istoria statului și dreptului Moldovei în epoca medievală și modernă", ce s-a desfășurat la 17 decembrie. La invitația Institutului de Ecologie și Geografie al A.Ș.M., 4 cercetători științifici ai Institutului de Geografie al Academiei Române au efectuat un stagiu de cercetare și colaborare la tema interacademică dintre țările noastre „Studiul hazardelor naturale asupra regiunilor deluroase din România și Republica Moldova”. Prof. Richard WIEGANDT, cercetător științific al Academiei de științe din Ungaria a fost invitat de către dr. hab. Mihai POPA, directorul Institutului de Matematică și Informatică pentru a participa la Conferința intitulată „Sisteme algebrice și aplicarea lor în ecuații diferențiale și în alte domenii ale matematicii”, consacrată jubileului de 90 ani de la nașterea fondatorului școlii algebrice din Moldova, acad. Vladimir Andronachevici și jubileul de 80 de ani a fondatorului școlii pe teoria calitativă a ecuațiilor diferențiale în Moldova, acad. Constantin SIBIRSCHII, ce și-a desfășurat lucrările în perioada 20 – 27 august 2007.

Oportun ar fi de menționat, că vizitele de cercetare au drept scop dezvoltarea, informarea, instruirea, precum și creșterea atractivității carierei în domeniul cercetării și excelenței științifice, ceea ce contribuie la propulsarea tinerilor cercetători în arealul științific internațional, oferindu-le posibilitatea de a participa la diverse manifestații științifice de rezonanță internațională, conferințe, workshop-uri.

Deplasări peste hotare a cercetătorilor din cadrul organizațiilor din sfera științei și inovării

Secția de Științe Agricole – 74

Secția de Științe Economice și Matematice – 197

Secția Științe Medicale – 190

Secția de Științe Biologice, Chimice și Ecologice – 215

Secția Științe Fizice și Inginerești – 276

Secția Științe Umanitare și Arte – 114

Total 1150 (894 în 2006)